

Iñaki Intxausti Gallarzagoitia
Amorebieta-Etxano, Bizkaia (1917)

Aurkibidea

Biografia

Etxanoko Kaitanan sortu zen 1917an. Aita ere Etxano aldekoa zuen eta ama Zornotzakoa. Gerra sasoian, Bizkargi aldeko frontean egon zen, eta gerora, Espainia osoko kartzeletan egon zen. Antzinako bizimoduko hainbat kontu kontatu zituen "Zornotzako aditz-eren karinkara" libururako egindako grabaketa honetan.

Zintak

AMO-081

- **Proiektua:** Zornotzako aditz-eren karinkara
- **Elkarrizketatzailea(k):** Zelaieta Gerediaga, Luis Mari
- **Data:** 1988-08-06
- **Iraupena:** 54 min
- **Euskarria:** CD
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar
- **Emalea:** Amorebieta-Etxanoko Udala

Pasarteak

1. Garai batean bizioetarako dirurik ez

- **Erref:** AMO-081/006
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:02:13. **Bukatu:** 00:03:31
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Gaztetxoak zirenean ez zegoen gaur egun dagoen dirurik. Eguna mendian pasatzen zuten eta erromeria edo bazegoen, dantzara joaten ziren. Tabernetara ez ziren joaten. Kafea garestia zen. Diru apur bat zeukatenean, pastel txikiren bat erosten zuten.

2. Garai bateko ligatzeko moduak

- **Erref:** AMO-081/007
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:03:31. **Bukatu:** 00:04:59
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Garai batean jaiak hobeto ospatzen ziren. Umeen jokoak, zezenak, komediantek eta dantza egoten ziren. Gaueko hamarretarako etxean egoten zen. Ligatzeko lekua dantzaldia izaten zen. Lanean pasatzen zuten ia egun osoa, baina gaur egun gazteek ez dute lanik.

3. Ogia banatzen baserrietatik

- **Erref:** AMO-081/008
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:04:59. **Bukatu:** 00:06:09
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Gaztetan, lanean pasatzen zuten ia egun osoa. Okina eta harakina da Iñaki eta ogia banatzen zuen Zeanurin, Ispasterren, Ereñon...

4. Lan falta da gazteria galtzearen arrazoia

- **Erref:** AMO-081/009
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:06:09. **Bukatu:** 00:07:02
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia
- Ekonomia eta industria » Krisi industrialak

Laburpena:

Gaur egun gazteak galduta ibiltzearen arrazoia, lan falta da. Garai batean ez zuten denborarik ere ez, lanean egoten zirelako beti.

5. Zornotzako euskara ezberdinak; hitanoa

- **Erref:** AMO-081/010
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:07:02. **Bukatu:** 00:08:35
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Zornotzako auzoen artean euskara aldatu egiten da. Hika ez du asko egin inakik.

6. Euskararen egoera Zornotzan gerra aurretik eta gaur egun

- **Erref:** AMO-081/011
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:08:35. **Bukatu:** 00:10:02
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Gerra aurretik 5000 lagun inguru ziren Zornotzan eta denek egiten zuten euskaraz. Gaur egun 15.000 biztanle inguru ditu eta erdiak egingo du euskaraz. Kanpotik lanera jende asko joan da herrira eta batzuk euskaraz ikasi duten arren, beste askok ez.

7. Euskara batua ulertzeko zailtasunak

- **Erref:** AMO-081/012
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:10:02. **Bukatu:** 00:11:19
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Gaur egungo euskaratik asko ez du ulertzen. Euskal Telebista ikusten du, baina poliki entzun behar du. Euskara batua zaila da zaharrentzat.

8. Durangora ikastera

- **Erref:** AMO-081/014
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:11:24. **Bukatu:** 00:12:49
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Lehenengo eskolara mojekin joan zen. Handik Kaitanako eskolara joan zen eta gero Durangoko Maristetara. Durangora jende asko joaten zen ofizioa ikastera.

9. Eskolatik piper egiten

- **Erref:** AMO-081/016
- **Iraupena:** 0:00:24. **Hasi:** 00:13:16. **Bukatu:** 00:13:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolatik piper egiten zuten Zornotzan jairen bat izaten zenean.

10. Garai batean, elkartasuna handiagoa zen

- **Erref:** AMO-081/018
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:14:18. **Bukatu:** 00:17:03
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Garai bateko baserriko giroa ona zen. Jendea oso atsegina zen eta zeukatena emateko prest egoten ziren. Sutondoan jarri eta nagusien istorioak kontatzen zituzten. Nola ligatzen zuten kontatzen zieten.

11. Baserriko lan gogorra; trukea

- **Erref:** AMO-081/019
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:17:03. **Bukatu:** 00:19:46
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Garai batean, baserritarrak baserrian bakarrik lan egiten zuten. Lan asko eta gogorra izaten zen. Garia, artoa, alfalfa... Lanak zeintzuk ziren aipatzen du. Artoa eta garia errotara eramaten zutenean, garia ogiaren truke jasotzen zuten.

12. Baserriko bizimodua txarra zen

- **Erref:** AMO-081/020

- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:19:46. **Bukatu:** 00:20:51
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Baserriko bizimodua txarra eta gogorra zen. Asko errenteroak ziren eta animalia oso gutxi zituzten.

13. Gerraostean patata oso garrantzitsua zen

- **Erref:** AMO-081/021
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:20:51. **Bukatu:** 00:22:59
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Pinuak gerraostean sartzen hasi ziren eta 3-4 urtera atera eta patata sartzen zen. Gosea zegoen eta ahal zena jaten zen.

14. Zornotza inguruko lehenengo lantegiak

- **Erref:** AMO-081/022
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:22:59. **Bukatu:** 00:24:37
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Bizkaiko lantegiak » Durangaldeko lantegiak

Laburpena:

Gerra aurretik lantegi gutxi batzuk zeuden eta baserriko jenderik ez zen egoten bertan lanean. Gerora ordea, lantegietan lanean hasi ziren eta soldata guztia aurrezteko gaitasuna zuten, jatekoa baserritik ateratzen zutelako.

15. Lana erraztu zaie bideak onak direlako

- **Erref:** AMO-081/023
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:24:37. **Bukatu:** 00:26:23
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Garai bateko eta gaur egungo tratua egiteko modua asko aldatu da. Baserrietara joan behar izaten zuten behiak erostera eta agian ordurako salduta egoten ziren. Gaur egun, baserrietara furgonetarekin heltzea askoz errezagoa da eta lana erraztu egin zaie.

16. Baserri auzoetako jaiak

- **Erref:** AMO-081/025
- **Iraupena:** 0:06:52. **Hasi:** 00:27:18. **Bukatu:** 00:34:10
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

Baserri-auzoetan jaiak galtzen ari dira. Garai batean, kaletarrek baserri auzoetako jaietara joan nahi izaten zuten, eta alderantziz. Auzo ezberdinetako jaiak nolakoak ziren kontatzen du.

17. San Migelen familia-giro gehiago dago

- **Erref:** AMO-081/027
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:34:49. **Bukatu:** 00:37:11
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Gaztedia kostaldetik barrura sartzen ari dela uste du Iñakik. San Migelen familia giroa dago.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-10-01

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com